

**UCHWAŁA NR XL.262.2022
RADY GMINY MIŁKI
z dnia 29 marca 2022r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447.) uchwała, co następuje;

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Realizację programu koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miłki.

§ 4

Traci moc uchwała nr VIII.61.2019 Rady Gminy Miłki z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Tomasz Fujda

Załącznik nr 1
do uchwały nr XL.262.2022
Rady Gminy Miłki
z dnia 29 marca 2022 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

na lata 2022-2024

MIŁKI 2022

I Wiadomości ogólne

1. Wstęp
2. Podstawy prawne do realizacji programu
3. Diagnoza środowiska lokalnego

II Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Dane dotyczące Programu
2. Zadania i realizatorzy zadań
3. Monitoring i ewaluacja Programu
4. Podsumowanie

I Wiadomości ogólne

1. Wstęp

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miłki na lata 2022-2024, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Miłki w latach 2019-2021. Program koresponduje z zapisem w preambule w/w ustawy: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”. Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób. Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna dziecka i rodziny. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia, szczególnej troski opieki i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokojenie potrzeb swoich członków, w tym rozwój biologiczny i psychospołeczny. Ponadto jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji oraz kształtowania się osobowości dziecka. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby własne i możliwości samodzielnego rozwiązania występujących problemów oraz nie potrafiącą przetrwać pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny.

W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest wówczas podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj.:

- 1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- 2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- 3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo–wychowawczych rodziców, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
- 5) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale oraz za jej zgodą. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2024 jest rozwijanie funkcjonującego w Gminie Miłki spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Planowane w programie działania, w zależności od celów, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny. Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny się opierać na zasadach wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja programu będzie się odbywać za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem, przy wykorzystaniu jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

2. Podstawy prawne do realizacji programu

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022r. poz. 447 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021r. Poz. 1249 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r. poz. 1119z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 2050 z późn. zm.).

6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372z późn. zm.).

3. Diagnoza środowiska lokalnego

Na dzień 31.12.2021 r. gminę Miłki zamieszkiwało 3687 osób. W porównaniu do 2020 roku doszło więc do niżu demograficznego.

Wiek mieszkańców w latach	31.12.2020 r.		31.12.2021	
	Liczba osób	Odsetek	Liczba osób	Odsetek
ogółem	3707	100%	3687	100%
0 - 17	736	19,85%	707	19,18%
Kobiety 18 - 59	980	26,44%	1009	27,36%
Kobiety 60 i więcej	460	12,41%	459	12,45%
Mężczyźni 18 – 64	1122	30,26%	1116	30,27%
Mężczyźni 65 i więcej	409	11,04%	396	10,74%

Źródło:

dane
statystyczne Urzędu Stanu Cywilnego w Miłkach

W 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach objął szeroko rozumianym wsparciem 209 rodzin, w tym 158 rodzin z dziećmi. Pośród nich były 22 rodziny wielodzietne i 38 rodzin niepełnych. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było posiadanie niskich dochodów oraz bezrobocie.

Pośród korzystających z pomocy GOPS 106 rodzinom udzielono wsparcia w szczególności z powodu ubóstwa oraz bezrobocia, 31 z powodu niepełnosprawności, 5 z powodu problemu alkoholowego, 32 z powodu długotrwałej choroby, 10 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych, 15 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa.

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach udzielił wsparcia w postaci finansowej według przedstawionych danych:

Formy pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe	15	32
Zasiłki okresowe	25	112
Posiłek	33	30
Zasiłki celowe	73	179

Źródło: Sprawozdania GOPS

Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie tylko niedostatek, ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2021 przeprowadzone zostały 43 interwencje domowe. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. założono 3 Niebieskie Karty.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 były 2 zgłoszenia, 4 osoby podjęły terapię odwykową.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31.12.2021 r. 9,5 % ludności gminy korzysta z zasiłków pomocy społecznej.

II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Dane dotyczące programu

Miejsce realizacji Programu	Gmina Miłki
Czas realizacji Programu	lata 2022 - 2024
Adresaci Programu	Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych z gminy Miłki
Koordynator Programu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach
Realizatorzy / Partnerzy Programu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Komenda Policji w Giżycku Posterunek Policji w Wydminach Placówki Oświatowe z terenu gminy Miłki Zespół Interdyscyplinarny gminy Miłki Służba zdrowia Kuratorzy zawodowi i społeczni Lokalne media Rady Sołeckie Ośrodek Kultury w Miłkach Spółdzielnia Socjalna PSSS „Lepiej” w Konopkach Nowych
Źródła finansowania Programu	Środki samorządu gminy Budżet państwa Środki z innych źródeł zewnętrznych

2. Zadania i realizatorzy zadań

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej

polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego.

Cel 1	Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin zamieszkałych na terenie gminy Miłki
Zadania	Systematyczna diagnoza rodzin objętych wsparciem GOPS
Zakładane rezultaty	Precyzyjna wiedza na temat rodzin wymagających pomocy
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach

Cel 2	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin
Zadania	<p>1/ Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe, itp.)</p> <p>2/ Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole.</p> <p>3/ Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia</p> <p>4/ Współpraca z Bankiem Żywności w Olsztynie – udzielanie rodzinom potrzebującym pomocy w formie paczek żywnościowych, organizowanie warsztatów dot. żywienia</p>
Zakładane rezultaty	<p>1/ Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny</p> <p>2/ Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno – bytowych</p> <p>3/ Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych</p> <p>4/ Zapewnienie rodzinom najbardziej potrzebującym prawidłowych wartości żywieniowych</p>
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, Zakład Opieki Zdrowotnej w Miłkach, placówki oświatowe na terenie gminy Miłki

Cel 3	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka środowisku rodzinnym
Zadania	<p>1/ Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny</p> <p>2/ Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym</p> <p>3/ Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia</p>
Zakładane rezultaty	1/ Podniesienie kompetencji rodzicielskich oraz poprawa zdolności

	wychowywania wśród rodziców 2/ Wzrost świadomości w związku z pełnieniem roli rodzica oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny 3/ Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, placówki oświatowe z terenu gminy Miłki, Ośrodek Kultury w Miłkach

Cel 4	Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwijanie już istniejących
Zadania	1/ Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną (GOPS, Sąd, placówki oświatowe, Policja, itp.) 2/ Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami 3/ Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą 4/ Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny 5/ Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym
Zakładane rezultaty	1/ Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi 2/ Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców 3/ Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież 4/ Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny 5/ Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, placówki oświatowe z terenu gminy Miłki, Ośrodek Kultury w Miłkach, Sąd Rejonowy w Giżycku, Komenda Policji w Giżycku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miłkach, Zespół Interdyscyplinarny, Zakład Opieki Zdrowotnej w Miłkach, Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień w Miłkach

Cel 5	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych
Zadania	1/ Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej 2/ Kierowanie członków rodzin do projektów systemowych 3/ Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową
Zakładane rezultaty	1/ Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych 2/ Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych

Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, placówki oświatowe z terenu gminy Miłki, Komenda Policji w Giżycku, Urząd Gminy Miłki
-------------------	---

Cel 6	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomocą rodzinom
Zadania	1/ Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych
Zakładane rezultaty	1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie 2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych
Realizator	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkach, placówki oświatowe z terenu gminy Miłki

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z gminy Miłki. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmięczenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmięczyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny.

3. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Miłki. Na podstawie informacji i danych od podmiotów podejmujących poszczególne działania realizator będzie składać sprawozdania do wójta gminy Miłki do dnia 31 marca każdego roku.

Monitoring Programu posłuży do:

- kontroli postępu realizacji założonych celów,
- oceny zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań,
- porównania zgodności osiągniętych rezultatów z przyjętymi celami,
- weryfikacji efektywności wykorzystania środków na realizację danych celów.

Monitorowanie realizacji Programu pozwoli również na szybką reakcję w przypadku, gdy wstępne założenia okażą się mało efektywne lub gdy pojawią się rozbieżności pomiędzy

założeń a rezultatami. Umożliwi planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczasowych.

4. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Miłki oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału, jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

Przedstawione w Programie działania mają charakter subsydiarny, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny podmiotów, przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przewyciężenia trudności.

